

The image features a red rectangular logo with the word 'TOKMANNI' in white, bold, sans-serif capital letters at the top center. Below the logo is a photograph of a retail environment. On the left, a young male employee with blonde hair, wearing a red long-sleeved shirt with 'TOKMANNI' and a name tag that says 'PEETU', is smiling and looking towards a woman. The woman, with blonde hair and glasses, is wearing a grey cardigan over a maroon and white striped shirt and is looking at the employee. To her right, an older man with white hair is partially visible, looking in the same direction. The background shows shelves with various items, including bags and shoes.

TOKMANNI

Q4

1.1.–31.12.2019
Tilinpäätöstiedote

Tokmanni Group Oyj

Tilinpäätöstiedote

7.2.2020 klo 8.30

Tokmannin tilinpäätöstiedote 2019

Vahva Q4/2019: liikevaihto kasvoi 6,1 %, vertailukelpoinen liikevoitto parani selvästi

Tokmanni soveltaa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 alkaen. Tekstissä suluissa olevat edellisvuoden luvut viittaavat oikaistuihin lukuihin.

KESKEISTÄ NELJÄNNELTÄ VUOSINELJÄNNEKSELTÄ 2019

- Liikevaihto kasvoi 6,1 % (8,0 %) 284,8 milj. euroon (268,4)
- Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 3,1 % (4,7 %)
- Vertailukelpoinen myyntikate oli 100,1 milj. euroa (92,3) ja vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli 35,2 % (34,4 %)
- Vertailukelpoinen käyttökate oli 47,6 milj. euroa (40,2), 16,7 % liikevaihdosta (15,0 %)
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 32,0 milj. euroa (25,3), 11,2 % liikevaihdosta (9,4 %)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 56,5 milj. euroa (57,3)
- Osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa (0,31)

KESKEISTÄ KATSAUSKAUDELTA TAMMI-JOULUKUU 2019

- Liikevaihto kasvoi 8,5 % (9,3 %) 944,3 milj. euroon (870,4)
- Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,3 % (5,6 %)
- Vertailukelpoinen myyntikate oli 325,3 milj. euroa (295,0) ja vertailukelpoinen myyntikatemarginaali oli 34,4 % (33,9 %)
- Vertailukelpoinen käyttökate oli 131,6 milj. euroa (109,5), 13,9 % liikevaihdosta (12,6 %)
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 70,4 milj. euroa (51,9), 7,5 % liikevaihdosta (6,0 %)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 84,0 milj. euroa (86,0)
- Osakekohtainen tulos oli 0,80 euroa (0,58)

OSINKOEHDOTUS

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,62 euroa osakkeelta.

TOKMANNIN NÄKYMÄT VUODELLE 2020

Tokmanni ennustaa hyvää liikevaihdon kasvua vuodelle 2020 perustuen 2019 hankittujen ja avattujen uusien myymälöiden sekä vuonna 2020 avattavien myymälöiden tuomaan liikevaihtoon sekä vertailukelpoiseen liikevaihdon lievään kasvuun. Konsernin kannattavuuden (vertailukelpoinen liikevoittomarginaali) odotetaan paranevan viime vuodesta.

Toimitusjohtaja Mika Rautiainen:

ENNÄTYKSELLINEN VUOSI

Tokmannin neljännen vuosineljänneksen kokonaisliikevaihto kasvoi 6,1 % ja vertailukelpoinen liikevaihto 3,1 % edellisvuoteen verrattuna. Vahvaa myynnin kehitystä tukivat muun muassa hienosti onnistuneet Tokmannin 30-vuotissynttärin ja Black Friday -kampanja. Veronpalautusten aikataulumuutos, talven viivästyminen valtaosassa Suomea ja Postin lakko hidastivat loppuvuoden myyntivauhtia. Onnistuimme kuitenkin tekemään ennätysellisen myynnin ja tuloksen sekä viimeisellä neljänneksellä että koko vuonna.

Tokmannin pääfokus vuonna 2019 oli kannattavuuden parantaminen. Käänsimme myyntikatemarginaalin kasvuun ja pienensimme liiketoiminnan kulujen suhteellista osuutta liikevaihdosta. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali vuonna 2019 parani merkittävästi ja oli 7,5 % (6,0 %).

Tokmannilaiset tekivät erinomaista työtä asiakkaiden palvelemisessa ja yhtiön kasvutarinan edistämisessä vuonna 2019. Vahvan tulospurkauksen lisäksi saavutimme 4,3 % vertailukelpoisen myynnin kasvun edellisen vuoden vahvan kehityksen päälle. Kiitoksena hyvästä työstä yhtiö maksaa tokmannilaisille myynti- ja tulospalkkioita noin 2 miljoonaa euroa vuodelta 2019.

Vuonna 2019 Tokmanni sai vastuullisuustyönsä hyvään vauhtiin. Meille on tärkeää kunnioittaa ihmisoikeuksia Suomessa ja koko hankintaketjussamme, tietää mistä myymämme tuotteet ovat peräisin ja vähentää systemaattisesti Tokmannin ilmastovaikutuksia. Lisäksi haluamme olla työntekijöillemme kaupan alan paras työpaikka. Vastuullisena halpakauppana jatkamme työtä myös vuonna 2020 ja rakennamme osaltamme hyvää tulevaisuutta.

Vuonna 2020 keskitymme edelleen strategian mukaisesti halpakauppatoimintamallin vahvistamiseen. Halvat hinnat, mielenkiintoinen valikoima, palveluhenkiset tokmannilaiset ja tehokas toimitusketju ovat Tokmannin asiakastytytyvyyden perusta.

Avainluvut

	Oikaistu ***			Oikaistu ***		
	10-12/ 2019	10-12 /2018	Muutos %	1-12/ 2019	1-12/ 2018	Muutos %
Liikevaihto, milj. euroa	284,8	268,4	6,1 %	944,3	870,4	8,5 %
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	3,1	4,7		4,3	5,6	
Asiakasmäärän muutos %	5,6	5,7		6,9	6,9	
Myyntikate, milj. euroa	99,7	92,2	8,2 %	325,2	295,3	10,1 %
Myyntikatemarginaali, %	35,0	34,3		34,4	33,9	
Vertailukelpoinen myyntikate, milj. euroa	100,1	92,3	8,5 %	325,3	295,0	10,2 %
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	35,2	34,4		34,4	33,9	
Liiketoiminnan kulut, milj. euroa	-54,1	-52,8	2,6 %	-198,9	-188,1	5,7 %
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut, milj. euroa	-53,9	-53,2	1,3 %	-197,9	-189,5	4,4 %
Käyttökate, milj. euroa	47,0	40,6	15,9 %	130,6	111,2	17,4 %
Käyttökatemarginaali, %	16,5	15,1		13,8	12,8	
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	47,6	40,2	18,5 %	131,6	109,5	20,2 %
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %	16,7	15,0		13,9	12,6	
Liikevoitto, milj. euroa	31,4	25,6	22,6 %	69,4	53,6	29,5 %
Liikevoittomarginaali, %	11,0	9,5		7,3	6,2	
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	32,0	25,3	26,7 %	70,4	51,9	35,7 %
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	11,2	9,4		7,5	6,0	
Nettorahoituskulut, milj. euroa	-2,6	-2,6	-1,8 %	-10,5	-10,6	-1,7 %
Nettoinvestoinnit, milj. euroa *	3,5	8,8	-60,7 %	15,4	19,8	-21,9 %
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate **	2,9	3,5		2,9	3,5	
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	56,5	57,3		84,0	86,0	
Sijoitetun pääoman tuotto, %****	5,3			11,8		
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk****	11,8	9,5		11,8	9,5	
Oman pääoman tuotto, %****	13,1			26,8		
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk****	30,1	23,6		30,1	23,6	
Omavaraisuus, %	25,3	23,3		25,3	23,3	
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	58 869	58 869		58 869	58 869	
Osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,39	0,31		0,80	0,58	
Henkilöstö kauden lopussa	3 659	3 558		3 659	3 558	
Henkilöstö keskimäärin	3 624	3 500		3 647	3 415	

* Nettoinvestoinnit ilman pitkäaikaisia saamisia muilta

** Rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate

*** Oikaistu sisältää IFRS 16 -mukaiset vertailukelpoiset laskennat

**** Vertailulukua ei saatavilla, IFRS 16 -oikaisua ei ole vuodelta 2017

Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut

Tokmanni raportoi käyttökate ja liikevoittoa avainlukuinaan ja tekee oikaisuja, jotka parantavat vertailtavuutta sekä antavat paremman kuvan yhtiön toiminnallisesta tuloksesta. Käyttökate ei ole IFRS-tunnusluku ja se kuvaa liikevoittoa ennen poistoja. Vertailukelpoinen käyttökate ja liikevoitto kuvaavat tunnuslukuja, joista on poistettu Tokmannin johdon poikkeukselliseksi ja kertaluontoisiksi katsomat erät sisältäen muutokset sähköjohdannaissopimusten ja valuuttajohdannaisten käyvissä arvoissa, jotka Tokmanni oikaisee, koska ne ovat Tokmannin avoimiin rahavirran suojautumispositioihin liittyviä realisoitumattomia voittoja ja tappioita, eivätkä ne siten liity Tokmannin toiminnalliseen tulokseen katsauskausilla.

Tokmannin johto käyttää vertailukelpoista käyttökate- ja liikevoittomarginaalia keskeisinä tunnuslukuina Tokmannin liiketoiminnallisen tuloksen kehittymisen arvioimiseksi.

Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut				
Milj. euroa	Oikaistu ***		Oikaistu ***	
	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Myyntikate	99,7	92,2	325,2	295,3
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	0,4	0,1	0,1	-0,3
Vertailukelpoinen myyntikate	100,1	92,3	325,3	295,0
Liiketoiminnan kulut	-54,1	-52,8	-198,9	-188,1
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	0,2	-0,5	1,0	-1,4
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	-53,9	-53,2	-197,9	-189,5
Käyttökate	47,0	40,6	130,6	111,2
Liikevoitto	31,4	25,6	69,4	53,6
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	0,4	0,1	0,1	-0,3
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	0,2	-0,5	1,0	-1,4
Vertailukelpoinen käyttökate	47,6	40,2	131,6	109,5
Vertailukelpoinen liikevoitto	32,0	25,3	70,4	51,9

*** Oikaistu sisältää IFRS 16 -mukaiset vertailukelpoiset laskennat

TOKMANNIN LIIKETOIMINTA

Tokmanni on Suomen suurin valtakunnallinen halpakauppaketju. Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli 191 myymälää ympäri Suomea ja verkkokauppa. Tokmanni on asiakaslähtöinen halpakauppa, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen tuotevalikoima, valtakunnallinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan, tehokas liiketoimintamalli ja kyky reagoida nopeasti asiakastyytyvyyteen vaikuttavissa asioissa.

Tokmannilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan mainioita tuotteita esimerkiksi kodin kunnostamiseen ja puhdistamiseen, pukeutumiseen ja vapaa-aikaan sekä sisustamiseen ja puutarhaan. Tokmannin valikoima koostuu sen omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien tuotteiden ohella merkittömistä ja johtavien kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista.

LIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MARKKINAKEHITYS

Kilpailukenttä

Tokmanni on Suomen halpakaupan markkinajohtaja. Halpakaupparakkeinoilla Tokmanni kilpailee useiden pienempien paikallisten yritysten kanssa. Tokmanni on Suomen ainoa halpakauppa, jolla on valtakunnallinen myymäläverkosto. Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli 191 myymälää. Halpojen hintojen lisäksi Tokmanni panostaa tuotevalikoimansa, myymäläkonseptinsa ja asiakaspalvelunsa jatkuvaan kehittämiseen, joilla se erottautuu muista halpakaupoista.

Tokmanni tarjoaa asiakkailleen laajan valikoiman sekä käyttö- että päivittäistavaroita. Tämän seurauksena Tokmannin kohdemarkkinat ovat pirstaloituneet.

Hypermarketeilla on laaja tuotevalikoima tuoreista elintarvikkeista käyttötavaroihin. Ne sijaitsevat pääasiassa suurimpien kaupunkien lähiöissä ja hyötyvät tuoreruokatarjonnan tuomista usein toistuvista asiakaskäynneistä. Myös Tokmannilla on laaja valikoima käyttötavaroita. Sen halvat hinnat, mielenkiintoinen ja hypermarketeista erottuva tuotevalikoima antavat sille kilpailuetua hypermarketteihin nähden.

Erikoishalpakaupat, joilla on edulliset hinnat ja vahva omien tuotemerkkien valikoima, tarjoavat perusteellisen tuotevalikoiman yksittäisissä tuoteryhmissä, kuten urheilutuotteissa tai kodin elektroniikassa. Tokmannin ensisijaisia kilpailuetuja erikoishalpakauppoihin nähden ovat valtakunnallinen myymäläverkosto ja huomattavasti laajempi tuotevalikoima. Tokmannilta asiakkaat voivat hankkia tarvitsemiaan tuotteita useammasta eri tuoteryhmästä yhdellä asiointikerralla. Lisäksi Tokmannin valikoimiin kuuluu huippuhalpoja ja yllätyksellisiä tuote-eriä, joita ei muualta välttämättä saa.

Viimeisten vuosien aikana kansainvälisten verkkokauppojen merkitys on kasvanut myös Suomessa. Etenkin pukeutumisen ja kodin elektroniikan tuoteryhmissä kilpailu on kiristynyt ja verkkokaupan odotetaan tulevien vuosien aikana kasvavan edelleen. Tokmanni kehittää jatkuvasti digitaalisia palvelujaan vastatakseen kuluttajien muuttuneisiin tarpeisiin ja kehittääkseen kokonaisvaltaista asiointikokemusta. Tokmannin kilpailuetuja muihin verkkokauppoihin nähden ovat tuotteiden halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laaja tuotevalikoima ja maanlaajuinen myymäläverkosto, joka mahdollistaa vaivattoman ja nopean tuotteiden noudon ja palautuksen.

Markkinakehitys

Käynnissä on kaupan alan rakennemuutos ja digitaalinen murros. Kotimaisen ja ulkomaisen kilpailun kiristyminen jatkuu niin kivijalassa kuin verkossakin. Tokmannin näkemyksen mukaan yritysten yhdistyminen isommiksi toimijoiksi todennäköisesti jatkuu Euroopan halpakauppamarkkinoilla. Verkkokaupan lisäksi halpakauppa on yksi nopeimmin kasvavista vähittäiskaupan segmenteistä. Paras kilpailuasema on yrityksillä, joiden vahva verkkokauppaosaaminen yhdistyy kattavaan kivijalkamyymälöiden verkostoon. Muuttuva markkinatilanne ja kiristyvä kilpailu luovat tarvetta toimintojen tehostamiseen ja kustannustehokkuuteen.

Tokmanni seuraa markkinakehitystä ja kilpailutilannetta jatkuvasti ja kehittää omaa liiketoimintaansa aktiivisesti kilpailuetujensa ylläpitämiseksi. Tokmanni on määrittänyt kilpailueduikseen halvat hinnat, mielenkiintoisen ja laajan tuotevalikoiman, kustannustehokkaan toimintamallin, maanlaajuisen myymäläverkoston yhdistettynä verkkokauppaan sekä inspiroivan ja kokonaisvaltaisen asiointikokemuksen.

Päivittäistavarakauppa ry:n (PTY, www.pty.fi) tilaston mukaan käyttötavaramarkkina laski 0,1 % vuoden 2019 viimeisellä vuosineljänneksellä, ja etenkin pukeutumisen kehitys oli heikkoa. Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto kasvoi 2,8 %.

PTY:n mukaan koko vuoden 2019 aikana käyttötavaramarkkina kasvoi 2,7 %, ja etenkin koti- ja vapaa-ajan tuotteiden kehitys oli hyvä. Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto kasvoi 3,7 %. Tokmanni kasvoi selkeästi markkinoita nopeammin.

PTY:n jäsenyritysten tavaratalo- ja hypermarketketjut ovat K-Citymarket, Prisma, Sokos, Tokmanni ja Minimani. On tärkeää huomioida, että PTY:n tilasto kattaa vain osan Tokmannille olennaisesta markkinasta eikä sisällä esimerkiksi verkkokauppaa.

LIKETOIMINNAN KEHITYS

Myymäläverkoston kehittäminen

Myymäläverkoston laajentaminen on yksi Tokmannin liikevaihdon ja tuloksen kehittämisen keinoista. Tokmannin uusien myymälöiden perustamis- ja käynnistysprosessi on hioutunut tehokkaaksi. Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 200 myymälään ja lisätä vuosittain uuden myyntipinta-alan määrää nettomääräisesti laskettuna noin 12 000 neliömetrillä, mikä tarkoittaa noin viittä uutta, laajennettua tai uudelleensijoitettua myymälää. Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli 191 myymälää (31.12.2018: 186 myymälää).

Vuonna 2019 Tokmanni muunsi kahdeksan Ale-Makasiini-myyymälää, kaksi TEX-myyymälää ja yhden Säästökuoppa-myyymälän Tokmanni-nimisiksi sekä avasi uudet Tokmannit Lopella, Tampereen Tesomalla, Vääksyssä ja Virroilla. Lisäksi Tokmanni muutti uusiin liiketiloihin Hangossa ja Juuassa sekä avasi myymälänsä uudistettuna Kajaanin Kehräämöntiellä ja uudistettuina sekä laajennettuina Turengissa, Hollolassa ja Turun kauppakeskus Skanssissa. Hangossa suljettiin kaksi pientä Tokmannia uuden suuren myymälän avauksen yhteydessä. Siilinjärvellä Tokmanni keskitti kaikki myymälätoimintonsa pitkään palvelleeseen Tokmannin myymälään sulkemalla läheisessä liiketilassa toimineen Ale-Makasiini-myyymälän. Yhtiö kasvatti vuoden 2019 aikana myyntipinta-alansa noin 20 000 neliömetrillä. Tokmannin myymälöiden myyntipinta-ala oli vuoden 2019 lopussa noin 460 000 neliömetriä.

Tokmanni on kuluvana vuonna 7.2.2020 mennessä ostanut Pudasjärveltä Perhemarketin ja sopinut kahden uuden myymälän ja kahden laajennetun myymälän avaamisesta vuoden 2020 aikana. Kevään aikana Perhemarket myymälä muutetaan Tokmanniksi, Aurassa avataan uusi Tokmanni-myymäla sekä Helsingin kauppakeskus Citycenterissä ja Kauhajoella nykyisiä Tokmanneja laajennetaan merkittävästi. Vantaan Myymäessä Tokmanni siirtyy maaliskuussa Kauppakeskus Isomyyristä kauppakeskus Myymanniin nykyistä paremmalle liikepaikalle.

Tokmanni panostaa myymäläkonseptiinsa ja asiointikokemuksen jatkuvaan kehittämiseen. Vuoden 2019 aikana 10 Tokmannin myymälää suunniteltiin Tokmannin uusimman, helppoa ja miellyttävää asiointikokemusta korostavan myymäläkonseptin mukaisesti. Esimerkiksi myymälöiden kulkureitit ovat avaria, opasteet kattavia ja tuotealueet sijoitettu selkeisiin kokonaisuuksiin.

Vuoden 2019 aikana Tokmanni avasi autopesulat myymälöidensä yhteyteen Tampereen Lielahden ja Turun Länsikeskukseen. Ympäri vuorokauden avoinna olevissa Tokmannin Autopesuissa asiakkaat voivat pesettää ja imuroida autonsa sekä tarkastaa autojen, polkupyörien ja muiden kulkuvälineiden renkaiden ilmanpaineet.

Tokmannin määritelmän mukaan myymälää pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotena ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Keskimäärin uusi myymälä on kannattava noin 12 kuukauden jälkeen ja saavuttaa myymälän normaalitason noin 24 kuukauden sisällä. Uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat uudet avatut myymälät, myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 % tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi.

TALOUDELLINEN KEHITYS

Kausiluonteisuus

Tokmannin liiketoiminta on kausiluonteista, mikä vaikuttaa merkittävästi Tokmannin liikevaihtoon, liiketoiminnan tulokseen ja rahavirtoihin. Tokmannin liikevaihto, kannattavuus ja rahavirta ovat yleensä matalimmat ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja korkeimmat neljännellä vuosineljänneksellä joulumyynnin ansiosta.

Loka–joulukuu 2019 liikevaihto

Tokmannin panostukset halpoihin hintoihin, tuotevalikoimansa kehittämiseen ja laajentamiseen sekä myymäläkonseptin edelleen kehittämiseen ovat tuottaneet tulosta. Tuotteita oli hyvin saatavilla myymälöissä heti joulusesongin alussa ja samalla myyntiä tuettiin entistä voimakkaammin markkinoinnilla ja mainonnalla kaikissa kanavissa.

Tokmannin vuoden 2019 neljännen neljänneksen myynti sujui hyvin veronpalautusten uudesta ajoittumisesta, talven viivästymisestä ja Postin lakosta huolimatta. Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 6,1 % 284,8 milj. euroon (268,4). Vertailukelpoinen myymälöiden liikevaihto kasvoi 3,1 %. Tokmannin urheilun ja vapaa-ajan, sähkötarvikkeiden, siivouksen sekä kauneuden ja hyvinvoinnin tuotteiden kysyntä oli erityisen hyvä.

Vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä kasvoi 0,9 % ja kokonaisasiakasmäärän kasvu oli 5,6 % edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna.

Neljännellä neljänneksellä suoran tuonnin osuus liikevaihdosta oli 28,6 % (26,4 %). Myydyistä tuotteista 18,5 % (17,0 %) hankittiin Tokmannin Shanghain hankintayhtiötä hyödyntäen. Omien tuotemerkkien, yksinoikeusmerkkien ja merkittömien tuotteiden osuus viimeisen neljänneksen liikevaihdosta oli 33,6 % (33,0 %).

Tammi–joulukuu 2019 liikevaihto

Vuoden 2019 liikevaihto kasvoi 8,5 % edellisvuodesta ja oli 944,3 milj. euroa (870,4). Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihto kasvoi 4,3 %. Tokmannin vapaa-ajan, sähkötarvikkeiden ja työkalujen sekä siivouksen ja kauneuden tuotteiden kysyntä oli erinomaista.

Vertailukelpoisten myymälöiden asiakasmäärä kasvoi 2,3 % ja kokonaisasiakasmäärän kasvu oli 6,9 % edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Vertailukelpoisten myymälöiden keskiostos kasvoi 1,9 % ja oli 17,9 euroa (17,8).

Tokmannin verkkokaupan osuus kokonaisliikevaihdosta oli 0,6 % (0,5 %), ja verkkokaupan liikevaihto kasvoi 43,5 % edellisvuoteen verrattuna.

Omien tuotemerkkien ja suoran tuonnin osuudet kokonaismyynnistä kehittyivät suotuisasti. Vuonna 2019 suoran tuonnin osuus liikevaihdosta oli 25,6 % (24,4 %). Myydyistä tuotteista 16,2 % (15,9 % luku täsmennetty vastaamaan vuoden 2019 raportointiperiaatetta) hankittiin Tokmannin Shanghai hankintayhtiötä hyödyntäen. Omien tuotemerkkien, yksinoikeusmerkkien ja merkittömien tuotteiden osuus liikevaihdosta oli 31,7 % (31,7 %).

Loka–joulukuun 2019 kannattavuus

Neljännän neljänneksen myyntikate oli 99,7 milj. euroa (92,2) ja myyntikatemarginaali oli 35,0 % (34,3 %). Vertailukelpoinen myyntikate oli 100,1 milj. euroa (92,3), mikä vastaa 35,2 %:n vertailukelpoista myyntikatemarginaalia (34,4 %). Myyntikatteen kehitykseen vaikuttivat ammattitaitoinen ostotoiminta ja myynnin rakenne.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat ja olivat 54,1 milj. euroa (52,8), eli 19,0 % liikevaihdosta (19,7 %). Liiketoiminnan kulujen euromääräinen kasvu johtui ensisijaisesti myymälämäärän kasvusta ja tästä seuranneesta toiminnan kulujen kasvusta. Lisäksi kuluja hieman kasvattivat vuokratut lisävarastot vaihtomaisuuden säilyttämiseen. Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 53,9 milj. euroa (53,2), eli 18,9 % liikevaihdosta (19,8 %), joten kulujen suhteellinen osuus kehittyi myönteisesti. Neljänneksen henkilöstökulut olivat 29,9 milj. euroa (28,8), eli 10,5 % liikevaihdosta (10,7 %).

Käyttökate oli 47,0 milj. euroa (40,6) ja käyttökatemarginaali oli 16,5 % (15,1 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 47,6 milj. euroa (40,2) ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 16,7 % (15,0 %).

Liikevoitto oli 31,4 milj. euroa (25,6), mikä vastaa 11,0 %:n liikevoittomarginaalia (9,5 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 32,0 milj. euroa (25,3) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 11,2 % (9,4 %).

Nettorahoituskulut olivat 2,6 milj. euroa (2,6). Tulos ennen veroja oli 28,8 milj. euroa (23,0). Verot olivat 5,7 milj. euroa (4,6). Tulos oli 23,1 milj. euroa (18,4).

Osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa (0,31). Sijoitetun pääoman tuotto oli 5,3 % ja oman pääoman tuotto oli 13,1 % (vertailulukua ei saatavilla, koska IFRS 16 -oikaisua ei ole vuodelta 2017).

Tammi–joulukuu 2019 kannattavuus

Vuoden 2019 myyntikate oli 325,2 milj. euroa (295,3), ja myyntikatemarginaali oli 34,4 % (33,9 %). Vertailukelpoinen myyntikate oli 325,3 milj. euroa (295,0), mikä vastaa 34,4 %:n myyntikatemarginaalia (33,9 %). Myyntikatteen kehitykseen vaikuttivat ammattitaitoinen ostotoiminta ja myynnin rakenne.

Liiketoiminnan kulut olivat 198,9 milj. euroa (188,1), eli 21,1 % liikevaihdosta (21,6 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 197,9 milj. euroa (189,5), eli 21,0 % liikevaihdosta (21,8 %). Liiketoiminnan euromääräisten kulujen kasvu johtui ensisijaisesti myymälämäärän kasvusta ja tästä seuranneesta toiminnan kulujen kasvusta. Myös korkea myyntivolyymi vaikutti liiketoiminnan euromääräisten kulujen kasvuun.

Vuonna 2019 koko henkilökunnan kattavan kvartaaleittain maksettavasta myyntipalkkio-ohjelmasta kirjatut kulut olivat 1,4 milj. euroa (1,4). Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2019 kirjattiin kuluja 1,0 milj. euroa (0,6). Lisäksi Tokmannilla on osakepohjainen kannustinjärjestelmä konsernin avainhenkilöille. Vuonna 2019 osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 0,3 milj. euroa (0,1). Vuoden 2019 henkilöstökulut olivat 114,0 milj. euroa (106,9).

Vuoden 2019 käyttökate oli 130,6 milj. euroa (111,2), ja käyttökatemarginaali oli 13,8 % (12,8 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 131,6 milj. euroa (109,5), ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 13,9 % (12,6 %).

Liikevoitto oli 69,4 milj. euroa (53,6), mikä vastaa 7,3 %:n liikevoittomarginaalia (6,2 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 70,4 milj. euroa (51,9) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 7,5 % (6,0 %). Tokmannin pitkän aikavälin tavoitteena on nostaa vähitellen vertailukelpoinen liikevoittomarginaali noin 9 %:iin myyntikatemarginaalia parantamalla ja pienentämällä nykytasosta liiketoiminnan kulujen suhteellista osuutta liikevaihdesta.

Nettorahoituskulut olivat 10,5 milj. euroa (10,6). Tulos ennen veroja oli 58,9 milj. euroa (42,9). Katsauskauden verot olivat 11,8 milj. euroa (8,6). Vuoden 2019 tulos oli 47,1 milj. euroa (34,4).

Osakekohtainen tulos oli 0,80 euroa (0,58). Sijoitetun pääoman tuotto oli 11,8 % ja oman pääoman tuotto oli 26,8 % (vertailulukua ei saatavilla, koska IFRS 16 -oikaisua ei ole vuodelta 2017).

Tase, rahavirta ja rahoitusasema

Tokmannin vaihto-omaisuus oli 222,8 milj. euroa (190,5) vuoden 2019 lopussa. Vaihto-omaisuuden kasvu johtuu myymäläverkoston kasvusta, talven viivästymisestä ja hallitusti valikoimiin lisätyistä tuotenimikemääristä.

Konsernin vuoden 2019 neljännän neljänneksen liiketoiminnan rahavirta oli 56,5 milj. euroa (57,3). Vaihto-omaisuuden kasvun myötä koko vuoden 2019 rahavirta heikkeni hieman edellisvuodesta ollen 84,0 milj. euroa (86,0). Yhtiön rahavarat olivat 29,1 milj. euroa (37,9) vuoden 2019 lopussa.

Vuoden 2019 lopussa Tokmannilla oli korollista velkaa yhteensä 409,3 milj. euroa (416,6), josta rahoituslaitos- ja yrityslainoja oli 99,6 milj. euroa (99,4). IFRS 16 -standardin käyttöönoton seurauksena vuokrasopimukset siirtyivät taseeseen velaksi ja varoiksi, jonka seurauksena velkojen määrä kasvoi merkittävästi aikaisemmin raportoidusta.

Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (liukuva 12 kk) oli 2,9 vuoden 2019 lopussa. Tokmannin aikomuksena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne ja pitkän aikavälin tavoitteena on, että nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen on alle 3,2.

Tokmannin omavaraisuusaste oli 25,3 % (23,3 %).

Investoinnit

Vuoden neljännän neljänneksen nettoinvestoinnit olivat 3,5 milj. euroa (8,8). Vuoden 2019 nettoinvestoinnit olivat 15,4 milj. euroa (19,8). Investoinnit kohdistuivat pääosin myymäläverkoston laajentamiseen ja myymälöiden kunnostamiseen sekä digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Vuoden 2019 poistot olivat 61,2 milj. euroa (57,6). Poistojen kasvu johtui pääosin vuokrasopimuskannan kasvusta (IFRS 16).

Vuoden 2020 investointien odotetaan olevan noin 16 milj. euron tasolla.

HANKITUT LIKETOIMINNOT

Tokmanni osti Pohjois-Suomesta neljä myymälää: Centtilän Keminmaalta, Säästökuopan Sodankylästä sekä TEX-myymälät Rovaniemeltä ja Kemijärveltä. Liiketoiminnot siirtyivät Tokmannin haltuun 1.1.2019.

TOKMANNIN PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tokmannin hallitus päivitti helmikuussa 2019 konsernin pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita vertailukelpoinen käyttökatemarginaali -tunnusluvun ja nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen -tunnusluvun osalta johtuen 1.1.2019 voimaan tulleesta IFRS 16 -standardista. Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali korvaantui vertailukelpoisella liikevoittomarginaalilla ja nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen -tavoite muuttui. Samalla päivitettiin tavoitteena ollutta myymälämäärää.

- Tokmannin tavoitteena on saavuttaa vertailukelpoisen liikevaihdon lievä kasvu.
- Tokmannin tavoitteena on kasvattaa myymäläverkostonsa yli 200 myymälään ja lisätä vuosittain uuden myyntipinta-alan määrää nettomääräisesti laskettuna noin 12 000 neliometrillä, mikä tarkoittaa noin viittä uutta tai uudelleensijoitettua myymälää.
- Tokmannin tavoitteena on nostaa vähitellen vertailukelpoinen liikevoittomarginaali noin 9 prosenttiin myyntikatemarginaalia parantamalla ja pienentämällä nykytasosta liiketoiminnan kulujen suhteellista osuutta liikevaihdosta.
- Tokmannin tavoitteena on säilyttää tehokas pitkän aikavälin pääomarakenne pitämällä nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alle 3,2-kertaisena.
- Tokmannin tavoitteena on jakaa osinkona noin 70 prosenttia tilikauden nettotuloksesta riippuen pääomarakenteesta, taloudellisesta asemasta, yleisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista olosuhteista sekä tulevaisuuden näkymistä.

STRATEGIA

Tokmannin tavoitteena on jatkaa asemansa vahvistamista Suomen johtavana halpakauppana hyödyntämällä keskeisiä kilpailuetujaan, joita ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laajaa tuotevalikoimaa, kustannustehokas toimintamalli, maanlaajuinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan sekä inspiroiva asiointikokemus.

Tokmanni tähtää vakaaseen ja kannattavaan pitkän aikavälin kasvuun

- hyödyntämällä yhdenmukaista brändimielikuvaansa ja tarvelähtöistä tuoteryhmäjohtamistaan, kehittämällä jatkuvasti myymäläkonseptiaan ja valikoimaansa sekä panostamalla yhä enemmän digitaalisuuteen ja monikanavaisuuteen vertailukelpoisen liikevaihdon kasvun tukemiseksi;
- jatkamalla uuden myyntipinta-alan lisäämistä nettomääräisesti laskettuna noin 12 000 neliometrillä vuosittain, mikä tarkoittaa noin viittä uutta tai uudelleensijoitettua myymälää sekä
- parantamalla kannattavuutta ja käyttöpääoman hallintaa paremmilla prosesseilla ja työkaluilla hankintatoiminnassa, toimitusketjun hallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa sekä kehittämällä myymälätehokkuuttaan.

Vuoden 2019 strategiset toimenpiteet

Vuonna 2019 Tokmanni jatkoi strategiansa toteuttamista ja yhtiön tavoitteellista kehittämistä. Vuoden pääfokus oli kannattavuuden parantamisessa. Toimenpiteet kohdistettiin erityisesti myyntikatemarginaalin parantamiseen kasvattamalla omien merkkien myyntiä ja suoraa tuontia sekä prosessien tehostamiseen siten, että kiinteiden kulujen suhteellinen osuus pienenesi.

Tokmannin tärkeimpiä myyntikatemarginaalin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien myynnin kasvattaminen. Tähän liittyvät kiinteästi hankinnan lisääminen ja tehostaminen Shanghain hankintayhtiön kautta sekä eräkaupan kasvattaminen. Lisäksi Tokmanni panostaa tuoteryhmäkohtaisten toimintojen parantamiseen hävikin ja vaihto-omaisuuden epäkuranttiuden osalta. Kaikissa yllä mainituissa toimenpiteissä onnistuttiin hyvin vuoden 2019 aikana.

Tokmannin tavoitteena on pienentää kiinteiden kulujen suhteellista osuutta. Kiinteistöjen vuokrien ja huoltokustannusten suhteellisen osuuden pienentämisen tähtäävät toimenpiteet saatiin vuoden 2019 aikana

toteutettua suunnitelman mukaisesti. Lisäksi Tokmanni panosti kaupan toimintojen tehostamiseen ja sen myötä myymälähenkilökunnan työtehtävien sujuvuuteen ja ajankäytön parantamiseen. Toimitusketjun tehostaminen käynnistettiin, mutta siitä saatavat suurimmat hyödyt realisoituvat vasta tulevaisuudessa. Tokmannin tavoitteena on tehostaa koko toimitusprosessia tavarantoimittajalta asiakkaalle niin, että saavutetaan kustannustehokkuutta asiakastytytyväisyyttä unohtamatta.

Tokmanni jatkaa asiakasluottamuksen vahvistamista panostamalla halpoihin hintoihin, monipuoliseen valikoimaan, myymäläkonseptin uudistamiseen ja asiakaspalvelun kehittämiseen. Asiakkaat ottivat hyvin vastaan useissa eri tuoteryhmissä uudistuneen ja laajentuneen valikoiman vuonna 2019. Myös toteutetut myymäläavaukset, laajennukset ja remontit onnistuivat hyvin. Yhä useampi Tokmannin myymälöistä on suunniteltu Tokmannin uusimman, helppoa ja miellyttävää asiointikokemusta korostavan myymäläkonseptin mukaisesti. Esimerkiksi myymälöiden kulkureitit ovat avaria, opasteet kattavia ja tuotealueet sijoitettu selkeisiin kokonaisuuksiin. Vuoden 2019 liikevaihdon ja asiakasmäärän hyvä kasvu sekä asiakastytytyväisyyden (Net Promoter Score, NPS) erittäin hyvä taso kertovat toimenpiteiden olleen onnistuneita.

Tokmanni jatkoi verkkokaupan ja kivijalkamyymälöiden yhdistelmän kehittämistä palvellakseen asiakkaita entistäkin paremmin. Verkkokaupan kehittämisessä keskityttiin erityisesti sisäisen tehokkuuden parantamiseen sekä asiakkaita palvelevien uusien työkalujen käyttöönottoon ja mielenkiintoiseen tuotetarjontaan. Toteutettujen toimenpiteiden tukemana Tokmannin verkkokaupan myynti kehittyi myönteisesti vuoden 2019 aikana.

HENKILÖSTÖ

Tokmanni on merkittävä työllistäjä Suomessa, ja ketjun myymäläverkosto ulottuu Hangosta Sodankylään. Motivoituneet ja tyytyväiset tokmannilaiset tekevät yhdessä töitä asiakkaita varten ja mahdollistavat sitä kautta yhtiön tavoitteisiin pääsyn. Tämän takia on erityisen tärkeää varmistaa, että työntekijöillä on oikeanlaista osaamista ja he ovat sitoutuneet yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tokmannissa hyvästä ja tuloksellisesta tekemisestä palkitaan, ja jokainen Tokmannin työntekijä on tulospalkkauksen piirissä.

Tokmannilla oli 3 659 (3 558) työntekijää vuoden 2019 lopussa. Keskimäärin Tokmannin palveluksessa oli 3 647 (3 415) henkilöä vuoden 2019 aikana. Tokmannin kokonaishenkilömäärästä 85,4 % (86,3 %) työskenteli myymälöissä, 7,1 % (6,0 %) varastossa ja 7,5 % (7,6 %) tukitoiminnoissa.

Tokmannin eri henkilöstöryhmillä on monenlaisia osaamistarpeita, joten yhtiö valmentaa henkilökuntaa erittäin aktiivisesti. Erityisesti esihenkilöt ovat tärkeä ryhmä työhyvinvoinnin näkökulmasta. Lisäksi koko henkilöstön osaamista kehitetään järjestelmällisesti tukemaan urapolkujen rakentamista. Tokmannin omissa opiskeluryhmissä voi suorittaa näyttötutkintoja oppisopimuskoulutuksena. Varastotyöntekijöillä on esimerkiksi mahdollisuus tehdä logistiikan perustutkinto, ja myymälöissä on tarjolla erilaisia liiketoiminnan ja esihenkilötyön ammattitutkintoja. Korkeakoulutetuille on Trainee-ohjelma, ja asiantuntijoita ohjataan myös talon ulkopuolisiin koulutuksiin. Vuoden 2019 aikana yli 3 300 tokmannilaista osallistui Tokmannin asiakaspalvelukoulutukseen.

Tokmannin työhyvinvoinnin tavoitteena on luoda edellytykset tulokselliselle työn tekemiselle ja työssä jaksamiselle. Tapaturmavakuutusyhtiö Lähi-Tapiolan kanssa solmitun yhteistyön myötä Tokmanni panosti entistä enemmän työturvallisuuden koulutuksiin vuoden 2019 aikana. Lisäksi Tokmanni muun muassa järjesti Varma-päivän, jossa koulutettiin kaikki aluepäälliköt ja konsernin avainhenkilöt Tokmannin työkykyjohtamisen käytäntöihin. Tokmannin työhyvinvointitiimi puolestaan koulutti yrityksen myymäläpäälliköitä aiheeseen. Vuoden aikana käytiin yli 300 työterveysneuvottelua osa-työkykyisten työssä jaksamisen tueksi ja täsmennettiin Joustavan työn mallin käytäntöjä. Lisäksi Tokmanni otti käyttöön yhteistyössä Mehiläisen kanssa Työkykytutkan työkykyriskien varhaisen havaitsemisen tukemiseksi,

työfysioterapeutin suoravastaanoton, erilaiset digivalmennukset työhyvinvoinnin tueksi sekä Huolikulman matalan kynnyksen palveluna OmaMehiläinen-chatissa mielenterveysongelmiin liittyen.

Tokmannilla toimii oma monimuotoisuusohjausryhmä sekä -projektiryhmä, jonka jäsenet edustavat laaja-alaisesti Tokmannin työntekijöitä. Ryhmän tehtävänä on varmistaa, että Tokmanni palkkaa palvelukseensa erilaisia ihmisiä laajentaakseen ja palvellakseen paremmin monimuotoistuvaa asiakaskuntaansa.

Tokmannin henkilöstön tyytyväisyyttä ja vireyttä mitataan vuosittaisen henkilöstötutkimuksen lisäksi joka syksy muutaman avainmittarin pikapulssilla, jonka avulla voidaan varmentaa sovittujen kehitystoimenpiteiden ja tavoitteiden toteutuminen. Vuoden 2019 henkilöstön tyytyväisyyttä koskeva luku (Net Promoter Score, NPS) oli 36 (2018: 24).

Kaikki Tokmannin työntekijät kuuluvat neljännesvuosiperusteisen kannustepalkkion piiriin lukuun ottamatta logistiikkatyöntekijöitä. Tokmannin logistiikkatyöntekijöille maksetaan kuukausittaisen peruspalkan lisäksi yksilökohtainen kuukausittaiseen tehokkuuteen perustuva tuotantolisä.

Vuoden 2019 henkilöstökulut olivat 114,0 milj. euroa (106,9). Kaupan alan työehtosopimuksen piirissä olevien kokoaikaisten työntekijöiden palkkoja nostettiin 1.4.2019 lähtien 1,6 %. Enemmistö Tokmannin työntekijöistä kuuluu sopimuksen piiriin.

YRITYSVASTUU

Vastuullisuus on yksi Tokmannin liiketoiminnan ajureista. Yritysvastuun keskeiset teemat Tokmannilla ovat Rehti liiketoiminta, Reilu kohtelu, Vastuullinen hankinta ja tuotteet sekä Viisas resurssien käyttö. Teemat määritettiin Tokmannin vuonna 2015 tehdyn olennaisuusanalyysin perusteella ja ne ovat edelleen ajankohtaisia. Tokmannin vastuullisuusasioista kerrotaan perusteellisesti viikolla 12 julkaistavassa vastuullisuusraportissa, joka on laadittu GRI-standardien mukaisesti. Lisäksi vastuullisuusasioita käsitellään hallituksen toimintakertomuksen osiossa Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista.

Keskeiset vastuullisuustyön saavutukset vuonna 2019

Tokmannin vastuullisuusraportti palkittiin Vuoden nousija -kunniamaininnalla yritysvastuujärjestö FIBS:n järjestämässä vastuullisuusraportointikilpailussa.

Tokmanni jatkoi aurinkovoimalainvestointejaan ja asensi 18 myymälänsä katolle uudet aurinkovoimalat vuonna 2019. Lisäksi Tokmanni asensi 36 myymäläänsä led-valaistuksen.

Tokmanni käytti uudelleen, kierrätti tai hyötykäytti lähes kaiken, 98 % (92 %), jätteistään. Ruokahävikkiä vähentääkseen Tokmanni käynnisti vanhenemassa olevien elintarvikkeiden iltalounasmyynnin pilotin 20 myymälässään ja otti käyttöön 60 %:sesti kierrätysmuovista valmistetun muovikassiin joulumyyntiin.

Tokmanni raportoi ensimmäistä kertaa Carbon Disclosure Projectiin (CDP) ja aloitti tieteeseen perustuvien ilmastotavoitteiden (Science-Based Targets) validoinnin.

Tokmanni jatkoi hankintaketjunsä riskienhallinnan kehittämistä myös vastuullisuuden näkökulmasta. Vuoden 2019 suorista riskimäästöistä 96 % (98 %) tehtiin kolmannen osapuolen auditoimilta tehtailta. Lisäksi Tokmanni jatkoi omia tehdastarkastuksiaan uusissa sekä riskialttiissa tehtaissa erityisesti riskimaissa sekä päivitti yleisiä hankintaehtojaan, hankintaa koskevia toimintaohjeitaan ja sisäisiä järjestelmiään tukemaan riskienhallintaa. Tokmanni myös työsti eteenpäin tuotevalikoimansa riskiraaka-ainelinjauksia. Vaikuttaakseen riskimaatehtaidensa ilmastovaikutuksiin Tokmanni liittyi amfori BEPI -ohjelmaan (Business Environmental Performance Initiative).

Tokmanni käynnisti Suomen Punaisen Ristin (SPR) kanssa kaksivuotisen yhteiskuntavastuukumppanuuden, jonka tavoitteena on vaikuttaa valtakunnallisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen vastaiseen työhön SPR:n ystävätoimintaa tukemalla. Lisäksi Tokmanni jatkoi yhdessä Unilever Finlandin kanssa Veikko ja Lahja Hurstin Laupeudentyö ry:n tukemista ja osallistui Suomen Mielenterveysseuran Mielinauha-kampanjaan.

Tokmanni vahvisti monimuotoisuuttaan ja yhdenvertaisuuttaan ottamalla käyttöön sukupuolineutraalit tehtävänimikkeet ja kartoittamalla työnhakijoilta hakuvaiheessa useampaa kuin yhtä äidinkieltä. Tokmanni myös vahvisti työelämätaitoja tarjoamalla harjoittelupaikkoja nuorille ja työkokeilupaikkoja syrjäytymisvaarassa oleville. Lisäksi Tokmanni työllisti yhteensä noin tuhat kesätyöntekijää tai Tutustu työelämää ja tienaa -kesäharjoittelijaa eri puolilla Suomea.

Tokmannin ohjeiden mukaisesta toiminnasta vastaa Compliance-yksikkö. Yksikköä johtaa Chief Compliance Officer, joka raportoi suoraan toimitusjohtajalle sekä informoi myös hallitusta. Compliance-yksikköön kuuluvat hänen lisäksi neljä Compliance Officeria, joilla jokaisella on oma vastuualueensa. Tokmannin Compliance-ryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana säännöllisesti ja käsitteli ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset asianmukaisesti. Ilmoituskanava on kaikkien tokmannilaisten käytössä ja sinne voi ilmoittaa epäkohdista nimettömänä. Tokmanni päivitti lisäksi jokaiselle tokmannilaiselle pakollisen Eettisen toimintaohjeistuksen verkkokurssin.

Eri hankkeiden lisäksi Tokmanni järjesti kesäkuussa vuotuisen Vastuullisuuspäivän hallinto- ja logistiikkakeskuksessaan Mäntsälässä.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Tokmanni Group Oyj:n osakepääoma oli 80 000 euroa ja sillä oli 58 868 752 osaketta vuoden 2019 lopussa. Vuoden aikana yhtiön osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 23 805 712 kappaletta 213,8 miljoonan euron kokonaishintaan. Tokmanni Group Oyj:n osakkeen viimeinen kauppa tehtiin Nasdaq Helsingissä hintaan 12,62 euroa. Osakkeen ylin kurssi oli 12,74 euroa ja alin 7,09 euroa. Osakkeen hinnan volyyymilla painotettu keskipäiväkurssi oli 9,00 euroa. Joulukuun 2019 lopussa osakkeiden markkina-arvo oli 742,9 milj. euroa.

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakelaji ja kukin osake tuottaa yhden äänen yhtiön yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tokmanni ei omista omia osakkeitaan.

Joulukuun 2019 lopussa Tokmannilla oli 16 199 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Vuoden lopussa Tokmanni Group Oyj:n suurimmat omistajat olivat Takoa Invest Oy 17,91 %, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 8,58 %, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma 5,35 %, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 3,48 % ja OP-Suomi -sijoitusrahasto 2,28 %.

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset omistivat osakkeista 40,13 %, yksityiset yritykset 22,48 %, julkisyhteisöt 18,68 %, kotitaloudet 15,50 %, ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 2,19 %. Suora ulkomaalaisomistus oli 1,04 %. Kaikista yllä mainituista osuuksista 28,69 % oli hallintarekisteröityjä.

Lisää tietoa Tokmannin osakkeista ja osakkeenomistajista sekä johdon omistuksista löytyy yhtiön internetsivuilta.

Hallituksen valtuudet koskien omien osakkeiden ostoa

Vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 % yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutuksen sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2020 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka. Hallitus ei käyttänyt saamaansa valtuutusta vuonna 2019.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti helmikuun 2019 kokouksessaan osakepohjaisen kannustinjärjestelmän jatkamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt toteuttamaan yhtiön strategiaa ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso on kalenterivuosi 2019. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019 perustuu konsernin tulokseen per osake (EPS) 31.12.2019 ja markkina-arvon kehitykseen 1.1.–31.12.2019. Vuonna 2019 osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 0,3 milj. euroa (0,1).

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, konsernin johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön avainhenkilöt. Ansaintajaksolta 2019 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 120 000 Tokmanni Group Oyj:n osaketta osakkeiden myöntöhetken markkina-arvoon perustuen. Mahdollinen palkkio, joka on luonteeltaan ansiotuloa, maksetaan vuonna 2022 yhtiön osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana. Rahaosuudella katetaan palkkiosta kohderyhmään kuuluvalla henkilölle aiheutuvia ennakonpidätyksiä. Mikäli kohderyhmään kuuluvan henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta.

HALLINNOINTI

Tokmanni Group Oyj:n hallinto perustuu yhtiökokouksen hyväksymään yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamiin, listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Tokmanni Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Mäntsälässä 19.3.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2018 ja myönsi hallituksen jäsenille ja tilikauden aikana toimineille toimitusjohtajille vastuuvapauden.

Osingonmaksu

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiö jakaa 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 0,50 euroa/osake. Osinko maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 21.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä oli 4.4.2019.

Hallituksen kokoonpano ja palkkiot

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kuusi. Hallituksen jäseniksi valittiin Juha Blomster, Thérèse Cedercreutz, Kati Hagros, Erkki Järvinen, Seppo Saastamoinen ja Harri Sivula. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Seppo Saastamoinen.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan siten, että ne ovat seuraavat:

- Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 84 000 euroa,
- Hallituksen jäsenelle maksetaan vuosipalkkiona 30 000 euroa.

Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkio kutakin hallituksen kokousta kohden seuraavasti:

- 1 000 euroa niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Suomessa,
- 2 000 euroa niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on muualla Euroopassa ja
- 3 000 euroa niille hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Euroopan ulkopuolella.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita ja loput maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Hallituksen jäsenelle hankittuja osakkeita ei voi luovuttaa ennen kuin ostopäivästä on kulunut 3 vuotta tai ennen kuin hallituksen jäsenen jäsenyys hallituksessa on päättynyt, riippuen siitä kumpi ajankohdista on aikaisempi.

Hallitusten jäsenten kokouspalkkiot maksetaan rahana.

Tilintarkastajan palkkio ja valinta

Tilintarkastajan palkkio päätettiin maksaa tilintarkastajan kohtuullisen laskun mukaan. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti, että yhtiön tilintarkastuksesta päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Maria Grönroos. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 943 000 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhtiön voitonjakokelpoisilla varoilla, mikä vastaa noin 5 % yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet hankitaan muuten kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2020 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2020 saakka.

Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä Tokmannin internetsivuilla.

Hallituksen järjestäytymiskokouksen päätökset

Hallitus päätti yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa valita hallituksen talous- ja tarkastusvaliokuntaan seuraavat jäsenet: Juha Blomster, Kati Hagros, Erkki Järvinen ja Harri Sivula.

Johtoryhmä

Tokmannin johtoryhmään kuuluivat 31.12.2019 seuraavat henkilöt:

- Mika Rautiainen, toimitusjohtaja 1.6.2018 alkaen
- Markku Pirsanen, talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, johtoryhmän jäsen 22.5.2017 alkaen
- Timo Heimo, tietohallinto- ja toimitusketjujohtaja, johtoryhmän jäsen 1.12.2018 alkaen
- Sirpa Huuskonen, henkilöstöjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.5.2016 alkaen
- Tuomas Hyvärinen, ostajohtaja, johtoryhmän jäsen 21.5.2018 alkaen
- Mathias Kivikoski, myynti- ja markkinointijohtaja, johtoryhmän jäsen 16.1.2017 alkaen
- Harri Koponen, kauppapaikka- ja konseptijohtaja, johtoryhmän jäsen 1.2.2018 alkaen
- Matti Korolainen, kaupallinen johtaja, johtoryhmän jäsen 1.8.2019 alkaen
- Janne Pihkala, strategia- ja kehitysjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.4.2018 alkaen

Lisätietoa Tokmannin hallinnosta löytyy yhtiön internetsivuilta.

RISKIENHALLINTA

Tokmanni Group Oyj:n riskienhallintaa ohjaa Tokmannin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Tokmannin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin arvoja, strategiaa ja liiketoiminnan jatkuvuutta ennakoimalla ja hallinnoimalla toimintoihin liittyviä mahdollisia riskejä. Tavoitteena on arvioida riskejä järjestelmällisesti perusteellisen suunnittelun ja päätöksentekoprosessin edistämiseksi.

Vastuu riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta on konsernijohtajalla. Riskejä arvioidaan säännöllisesti ja hallitaan kokonaisvaltaisesti. Tokmanni Group Oyj:n riskejä käsitellään Tokmannin hallituksen Talous- ja tarkastusvaliokunnassa vuosittain.

Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta säännöllisesti hallitukselle. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille toimintakertomuksessaan ja olennaisista muutoksista niihin liiketoiminta- ja puolivuositarkastuksissa.

Tokmannin merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä

Markkinariski

Tokmannin liiketoiminnan tulos ja kannattavuus sekä myynnin kasvu ovat alttiina kuluttajien ja alalla toimivien kilpailijoiden käyttäytymiselle Suomen vähittäiskauppa- ja markkinoilla. Uudet kansainväliset markkinavoimat sekä verkkokauppa muuttavat toimialaa ja markkinadynamiikkaa, luovat painetta markkinoilla ja kiristävät kilpailutilannetta entisestään. Jos Tokmanni ei kykene ymmärtämään markkinakehityksen suuntaa ja sen vaatimaa muutostarvetta, voi tällä olla kielteisiä vaikutuksia Tokmannin liiketoiminnalle. Markkinariskien hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista, kehittää ketterästi liiketoimintaprosessejaan ja -palvelujaan sekä muokkaa myyntityöstä ja hinnoittelustrategioitaan vastatakseen muuttuviin markkinaolosuhteisiin.

Varaston kierto ja käyttöpääoman hallinta

Tokmanni pyrkii parantamaan käyttöpääoman hallintaansa paremmilla prosesseilla ja työkaluilla hankintatoiminnassa, toimitusketjunhallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa. Jos Tokmanni epäonnistuu käyttöpääomanhallinnan parantamisessa, voi sillä olla negatiivisia vaikutuksia Tokmannin taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen. Tokmanni seuraa jatkuvasti varaston kiertoa, tuotteiden elinkaaria, tuotteiden

poistoja ja valikoimanhallintaa osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista ja ryhtyy korjaaviin toimiin tarvittaessa.

Tuotelaatu- ja vastuullisuusriski

Tokmannin tärkeimpiä myyntikatemarginaalin parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat suoran tuonnin ja omien tuotemerkkien myynnin kasvattaminen. Tuonnin kasvattaminen nopealla aikataululla saattaa aiheuttaa tuotelaatuun ja vastuullisuuteen liittyviä riskejä. Mikäli valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadunvarmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen sekä yrityksen maineen heikentyminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen. Tokmanni on vahvistanut laatuorganisaatiotaan ja tarkentanut hankintamalliaan. Lisäksi Tokmanni panostaa entistä enemmän tuotteiden laajaan ennakkotestaukseen ja varmistaa omavalvonnalla tuotteita koskevien määräysten noudattamista. Oleellinen osa tuotelaadun hallintaa on myös asiakaspalautteen tehokas käsittely. Tuotteisiin liittyviä vastuullisuusriskejä Tokmanni pienentää pyrkimällä ohjaamaan kaikki suorat ostot riskimaista amfori BSCI- tai SA8000-auditoiduille tehtaille.

Tietojärjestelmä- ja tietoturvallisuusriskit

Riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntarjoajista on kasvanut Tokmannilla. Myös verkkojen yhdistäminen, palveluiden ulkoistaminen sekä verkkokauppa ovat heikentäneet yhtiöiden mahdollisuuksia tehokkaaseen tietoturvallisuuden valvontaan. Pidemmät toimintahäiriöt tietojärjestelmissä, maksuliikenteessä, muualla toimitusketjussa tai muut poikkeustilanteet, kuten kyberhyökkäys, voivat lamaannuttaa yhtiön toimintaa tai pysäyttää tavaravirran koko konsernissa ja aiheuttaa siten merkittäviä myynnin menetyksiä. Tokmanni panostaa entistä enemmän tietoturvaan liittyvien riskien tunnistamiseen ja tietoturvalvamiuksien lisäämiseen. Lisäksi Tokmanni panostaa ajantasaiseen laiteinfraan ja varalaittejärjestelmien kehittämiseen sekä pitää varautumis- ja palautussuunnitelmat ajan tasalla.

Toimialan muutosvauhdin tuomat riskit

Kaupan alan murroksessa liiketoimintatavoitteiden saavuttaminen edellyttää aktiivisuutta ja vahvaa osaamista. Yrityksien pitää tarjota kiihtyvällä vauhdilla asiakkaita kiinnostavia tuotteita ja palveluita. Teknologinen kehitys tulee vaikuttamaan mm. tuotteisiin, myyntikanaviin ja toimituksiin. Digitaalisten palveluiden ja verkkokaupan merkitys jatkaa kasvuaan, kuten myös niitä tukeva asiakasviestintä. Tokmannin tavoitteena on tarjota asiakkailleen halvat hinnat, mielenkiintoinen ja laaja tuotevalikoima, kattavat palvelut, maanlaajuinen myymäläverkosto yhdistettynä verkkokauppaan sekä inspiroiva asiointikokemus kaikissa myyntikanavissa. Tavoitteiden saavuttamiseksi Tokmanni on tehostanut strategiatyötään ja selkeyttänyt vastuita varmistaakseen strategisesti tärkeiden hankkeidensa läpiviennin aina suunnittelusta toteutukseen. Osana strategiatyötä on myös arvioida toimialalla tapahtuvaa kehitystä ja ennakoida tulevia muutoksia.

Hankintojen poliittinen maariski

Hankintamarkkinat muuttuvat yhtiön ulkopuolisista tekijöistä riippumatta. Kiinan muuttuva ympäristölainsäädäntö sekä poliittinen epävakaus hankintamaissa kuten Turkissa, Bangladeshissa, Myanmarissa ja Pakistanissa voivat nostaa hankintahintoja tai aiheuttavat toimitusongelmia. Tokmanni panostaa entistä enemmän hankintamalliansa kehittämiseen, joka mahdollistaisi joustavat hankinnan muutokset riskien realisoituessa.

Maineriski

Jos Tokmannin tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun vastuullisuuden varmistus pettää voi seurauksena olla taloudellinen menetys ja asiakkaiden luottamuksen heikentyminen ja menettäminen. Vastuullisuuskäytännöiden, tuotteiden tuotannon ja hankinnan vastuullisuuden sekä työntekijöiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun merkitys asiakkaille on entistä korostuneempi. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuuskäytännöiden toteuttamisessa aiheuttaisivat Tokmannille negatiivista julkisuutta ja vaikuttaisivat Tokmannin maineeseen. Yllä mainittuja laatu- ja maineriskejä hallitaan mm. sisäisillä ja ulkoisilla laatu- ja vastuullisuustarkastuksilla, amfori BSCI:n toimintaperiaatteiden ja Tokmannin eettisten toimintaperiaatteiden noudattamisvaatimuksilla, hyvällä hallintotavalla ja yrityksen johtamismallilla sekä

sisäisen tarkastuksen toimenpiteiden ja laajamittaisen sisäisen Compliance-ohjelman kautta. Lisäksi Tokmannilla on oma laatuorganisaatio, joka valvoo tuotteiden turvallisuutta ja laatua lähtömaassa, keskusvarastolla ja myymälöissä.

Tokmannin omien merkkien tuotteisiin ja suoraan hankintaan liittyvät riskit

Tokmanni lisää omien merkkien tuotteiden määrää kaikissa tuoteryhmissä osana tavoitettaan parantaa kannattavuuttaan. Tokmannin omien merkkien tuotteilla on yleisesti halvaksi koettu hintamielikuva ja niissä on parempi kate kuin sen myymissä brändituotteissa. Tokmanni on myös painottamassa suoran hankinnan valmiuksiaan jättämällä välikäsiä pois ja asioimalla suoraan tavarantekijöiden kanssa. Tokmannin suorien hankintojen lisääminen voi lisätä tuotteiden saatavuuteen, käyttöpääoman tarpeeseen sekä tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyviä liiketoimintariskejä. Epäonnistuminen Tokmannin omien tuotemerkkien ja suorien hankintojen lisäämisessä voi myös vaarantaa strategisten tavoitteiden toteuttamisen, millä voi olla negatiivinen vaikutus Tokmannin liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan. Yllä mainittujen riskien hallitsemiseksi Tokmanni muun muassa hyödyntää Shanghain hankintayhteistyöyrittänsä, jatkaa hankintamallinsa hyödyntämistä ja kehittämistä sekä tekee tuotannon auditointeja.

Brändimieliokuva- ja markkinointiriski

Tokmannin vertailukelpoisen myynnin kasvu riippuu mainonta- ja markkinointiohjelmien vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Mainonta- ja markkinointiohjelmien onnistumisen edellytyksenä on esimerkiksi, että Tokmanni hallitsee mainonta- ja markkinointikulujaan tehokkaasti katteiden ja Tokmannin markkinointipanostusten tuottojen pitämiseksi hyväksyttävällä tasolla sekä kasvattaa asiakasmääriä mm. tunnettuuden paranemisen kautta. Markkinointiriskin hallitsemiseksi Tokmanni seuraa markkinoita ja mittaa markkinoinnin ja mainonnan tehokkuutta jatkuvasti. Tokmannin markkinointiprosessit on kehitetty ketteriksi ja joustaviksi, mikä mahdollistaa hyvin nopean reagoimisen mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin.

Ihmisten osaaminen ja avainhenkilöriskit

Tokmannin strategian toteuttaminen ja strateginen muutostyö vaativat uudenlaista kyvykkyyttä ja osaavaa henkilöstöä. Tokmannin meneillään olevat kehityshankkeet ja erikoisosaamisen tarve lisäävät avainhenkilöriskiä ja riippuvuutta yksittäisten henkilöiden osaamisesta. Tokmanni panostaa olennaisen osaamisen rekrytointiin, osaamisen kehittämiseen koulutuksien ja valmennuksien kautta sekä työssä oppimiseen avainhenkilöriskin pienentämiseksi.

Valuuttakurssiriskit

Tokmanni altistuu valuuttakurssiriskeille hankintojensa kautta. Valuuttakurssien epäsuotuisat muutokset voivat nostaa muissa valuutoissa kuin euroissa ostettujen tuotteiden hankintakustannuksia, eikä Tokmanni välttämättä pysty siirtämään kaikkia tällaisia kustannuksia asiakkailleen. Tokmannin tärkein ulkomaanvaluutta on Yhdysvaltain dollari. Tokmannin tuoteostoista 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella noin 86 % tehtiin euroissa ja noin 14 % Yhdysvaltain dollareissa. Tokmanni suojaa vähintään puolet Yhdysvaltain dollareissa tehtävistä ostoista keskimäärin kuuden kuukauden jaksolle.

MARKKINANÄKYMÄT

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuun korostuu varsinkin vuonna 2020. Ministeriö ennustaa talven 2019 Taloudellisessa katsauksessaan vuoden 2020 inflaatioksi 1,3 %. Vuoden 2020 BKT:n kasvun ministeriö ennustaa kasvavan 1,0 % (2019: 1,6 %). Lisätietoa löytyy Valtiovarainministeriön sivuilta, osoitteesta <https://vm.fi/julkaisut>.

Tokmanni odottaa Suomen käyttötavaramarkkinan kasvavan hieman vuonna 2020 ja halpakauppojen, erikoishalpakauppojen ja verkkokauppojen jatkavan asemiansa vahvistamista.

TOKMANNIN VUODEN 2020 TALOUDELLINEN OHJEISTUS

Tokmanni ennustaa hyvää liikevaihdon kasvua vuodelle 2020 perustuen 2019 hankittujen ja avattujen uusien myymälöiden sekä vuonna 2020 avattavien myymälöiden tuomaan liikevaihtoon sekä vertailukelpoiseen liikevaihdon lievään kasvuun. Konsernin kannattavuuden (vertailukelpoinen liikevoittomarginaali) odotetaan paranevan viime vuodesta.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 169 516 025,00 euroa, josta tilikauden voitto oli 47 571 901,46 euroa. Hallitus esittää, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,62 euroa osakkeelta eli 36 498 626,24 euroa. Osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 20.3.2020 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingonmaksupäiväksi hallitus ehdottaa 3.4.2020. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tokmannin tilinpäätös sisältäen hallituksen toimintakertomuksen julkaistaan viikolla 8, jonka jälkeen se on saatavilla Tokmannin verkkosivuilla ir.tokmanni.fi.

Helsingissä 7.2.2020

Tokmanni Group Oyj

Hallitus

IR-KALENTERI 2020

Tokmannin varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 18.3.2020. Tokmannin hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle myöhemmin.

Tulosjulkistukset

- 29.4.2020: liiketoimintakatsaus, tammi-maaliskuu 2020
- 29.7.2020: puolivuotiskatsaus, tammi-kesäkuu 2020
- 29.10.2020: liiketoimintakatsaus, tammi-syyskuu 2020

TOKMANNI GROUP OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2019

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Näiden lisäksi Tokmanni on ottanut käyttöön 1.1.2019 uuden standardin IFRS 16 Vuokrasopimukset, joka korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia vuokrasopimuksia sekä vuokrasopimuksia, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Kappaleessa Uusien ja uudistettujen standardien käyttöönotto on kerrottu IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönottoperiaatteet Tokmannissa. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta.

Arvioiden käyttö

Puolivuositarkastuksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

Tämä katsaus on tilintarkastamaton.

Konsernin tuloslaskelma (milj. euroa)				
	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
LIIKEVAIHTO	284,8	268,4	944,3	870,4
Liiketoiminnan muut tuotot	1,4	1,1	4,3	4,0
Materiaalit ja palvelut	-185,0	-176,2	-619,1	-575,1
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-29,9	-28,8	-114,0	-106,9
Poistot	-15,6	-3,9	-61,2	-14,7
Liiketoiminnan muut kulut	-24,3	-36,0	-84,9	-127,4
Osuus yhteisyritysten voitosta (tappiosta)	0,0	0,0	0,0	0,0
LIIKEVOITTO	31,4	24,7	69,4	50,3
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	-2,6	-1,3	-10,5	-5,6
TULOS ENNEN VEROJA	28,8	23,4	58,9	44,7
Tuloverot	-5,7	-4,6	-11,8	-8,9
TILIKAUDEN TULOS	23,1	18,7	47,1	35,8
Tilikauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	23,1	18,7	47,1	35,8

Konsernin laaja tuloslaskelma (milj. euroa)				
	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Tilikauden tulos	23,1	18,7	47,1	35,8
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi				
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden laaja tulos	23,1	18,7	47,1	35,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	23,1	18,7	47,1	35,8
Osakekohtainen tulos				
Emoyhtiön omistajille	23,1	18,7	47,1	35,8
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 869	58 869	58 869	58 869
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,39	0,32	0,80	0,61

Konsernitase (milj. euroa)		
	31.12.2019	31.12.2018
VARAT		
PITKÄAIKAISET VARAT		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	315,0	86,6
Liikearvo	135,0	134,6
Muut aineettomat hyödykkeet	5,6	5,8
Pitkäaikaiset saamiset	2,6	2,6
Osuudet yhteisyrityksissä	0,0	0,0
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	0,1	0,1
Laskennalliset verosaamiset *	1,8	
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	460,2	229,7
LYHYTAIKAISET VARAT		
Vaihto-omaisuus	222,8	190,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17,9	20,6
Tuloverosaamiset	0,8	1,5
Rahavarat	29,1	37,9
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	270,7	250,5
VARAT YHTEENSÄ	730,9	480,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	109,9	109,9
Muuntoerot	0,0	0,0
Kertyneet voittovarot	74,7	64,5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	184,7	174,5
PITKÄAIKAISET VELAT		
Laskennalliset verovelat *		0,5
Pitkäaikaiset korolliset velat	359,3	169,3
Pitkäaikaiset korottomat velat	6,3	6,8
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	365,6	176,6
LYHYTAIKAISET VELAT		
Lyhytaikaiset korolliset velat	49,9	3,7
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	126,9	122,7
Tuloverovelat	3,7	2,8
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	180,6	129,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	730,9	480,2

* Laskennalliset verosaamiset ja -velat esitetään netotettuna, muutos huomioitu myös vertailutietoihin.

Konsernin rahavirtalaskelma (milj. euroa)		
	31.12.2019	31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden tulos	47,1	35,8
Oikaisut		
Poistot	61,2	14,7
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	0,1	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	10,5	5,6
Tuloverot	11,8	8,9
Muut oikaisut	0,3	-2,5
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	-1,8	-1,3
Vaihto-omaisuuden lisäys / vähennys	-28,9	-19,8
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	4,4	15,7
Maksetut korot liiketoiminnasta	-10,1	-5,3
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-0,1	-0,1
Maksetut verot liiketoiminnasta	-10,4	-6,7
Liiketoiminnan nettorahavirta	84,0	44,9
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15,5	-19,8
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,0
Myönnettyt lainat	-0,3	-2,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,1	
Investointien nettorahavirta	-15,6	-21,7
Rahoituksen rahavirrat		
Vuokrasopimusten takaisinmaksut	-47,7	
Leasing-velkojen takaisinmaksut		-3,7
Maksetut osingot	-29,4	-24,1
Rahoituksen nettorahavirta	-77,2	-27,8
Rahavarojen muutos	-8,7	-4,7
Rahavarat tilikauden alussa	-37,9	-42,5
Rahavarat tilikauden lopussa	-29,1	-37,9

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (milj. euro)

	Osake pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	0,1	109,9	0,0	64,5	174,5	174,5
IFRS 16:n käyttöönnotosta johtuva oikaisu				-7,7	-7,7	-7,7
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019	0,1	109,9	0,0	56,8	166,8	166,8
Laaja tulos						
Tilikauden tulos				47,1	47,1	47,1
Muuntoerot			0,0		0,0	0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,0	47,1	47,1	47,1
Osingonjako				-29,4	-29,4	-29,4
Johdon kannustinjärjestelmä				0,1	0,1	0,1
Oma pääoma 31.12.2019	0,1	109,9	0,0	74,7	184,7	184,7
	Osake pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Tuhatta euroa						
Oma pääoma 1.1.2018	0,1	109,9	0,0	52,9	162,8	162,8
Laaja tulos						
Tilikauden tulos				35,8	35,8	35,8
Muuntoerot			0,0		0,0	0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,0	35,8	35,8	35,8
Osingonjako				-24,1	-24,1	-24,1
Johdon kannustinjärjestelmä				0,1	0,1	0,1
Oma pääoma 31.12.2018	0,1	109,9	0,0	64,5	174,5	174,5

UUSIEN TAI UUDISTETTUIJEN STANDARDIEN KÄYTTÖÖNOTTO

IFRS 16 Vuokrasopimukset

1.1.2019 astui voimaan IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi, joka käsittelee vuokrasopimusten määritelmää sekä periaatteita vuokrasopimusten kirjaamiseen, arvostamiseen, esittämiseen ja vuokrasopimuksista tilinpäätöksessä annettaviin tietoihin liittyen. Standardin tavoitteena on varmistaa, että raportoija antaa tilinpäätöksen käyttäjille merkityksellistä informaatiota vuokrasopimusten vaikutuksesta raportioijan taloudelliseen asemaan, tulokseen sekä rahavirtoihin.

Siirtymä

IFRS 16 -standardia sovelletaan Tokmanni-konsernissa 1.1.2019 alkaen ja standardin käyttöönotto tuo merkittävän osan Tokmannin vuokrasopimuksista taseeseen. Vuokrasopimuksista kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä sekä vuokranmaksuvelvoitetta vastaava rahoitusvelka ja näiden tasearvo perustuu tulevien vuokrien nykyarvoon. Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin sovelletaan poikkeuskäsittelyä ja nämä erät jäävät taseen ulkopuolelle. Tokmanni toimii pääasiassa vuokralle ottajana ja konsernilla on liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia muun muassa logistiikkakeskukseen, myymälätiloihin, autoihin ja it-laitteisiin liittyen.

Tokmanni soveltaa IFRS 16 -standardia noudattaen yksinkertaistettua menetelmää, jolloin vertailulukuja ei oikaista ja soveltamisen aloittamisesta aiheutunut kumulatiivinen vaikutus kirjataan soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019. Konserni on valinnut laskea standardin mukaiset varat vuokrasopimuksen alusta alkaen, josta johtuen varat ja velat olivat siirtymähetkellä erisuuruiset. Tästä syntynyt ero kirjattiin kertyneisiin voittovaroihin 1.1.2019. Aiemmin IAS 17:ää sovellettaessa rahoitusleasingsopimuksiksi luokitelluista sopimuksista on kirjattu varat ja velat IFRS 16 -standardin mukaiseen käyttöoikeusomaisuuserään ja vuokrasopimusvelkaan.

Käytännön apukeinojen soveltaminen

Alle 12 kuukauden mittaiseksi tarkoitetut lyhytaikaiset vuokrasopimukset on käsitelty lyhytaikaisina ja niitä ei kirjata taseeseen. Vuokra-ajan määrittämisessä käytettiin soveltamisen aloitushetken tietämystä. Arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset jätetään myös huomioimatta IFRS 16 -standardin mukaisessa laskennassa. Nämä sopimukset kirjataan kuluksi liiketoiminnan muihin kuluihin vuokrasopimuksen voimassaoloaikana.

Ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin on sovellettu yhtä diskonttokorkoa, jonka määrittämisessä on huomioitu vuokrasopimuksen kohdeomaisuuserän luokka, vuokrasopimuksen kesto sekä vuokralle ottajan riskipreemio. Siirtymähetken lisäluoton korkojen painotettu keskiarvo oli 2,30 %.

Johdon harkinta IFRS 16 -standardin soveltamisen yhteydessä

Sopimuksen alkamisajankohtana johto arvioi sopimuksella mahdollisesti olevan vuokra-ajan jatko-option käytön todennäköisyyttä. Mikäli on kohtuullisen varmaa että Tokmanni käyttää kyseisen option, luetaan tämä osaksi vuokra-aikaa ja täten option sisältämä vuokra-aika tulee huomioiduksi vuokravelan ja käyttöoikeuserän arvoon sopimuksen alkamishetkellä. Tokmannin vuokrasopimuksista lähinnä myymäläkiinteistöjen vuokrauksessa tavataan merkittäviä optioehtoja, joilla pääasiassa mahdollistetaan vuokrasopimuksen jatkuminen alkuperäisen sopimuskauden päättyessä.

Sopimuksen kestoa määritettäessä olennaista on huomioida kaikki sopimuksen keston liittyvät merkitykselliset seikat. Alle 12 kuukauden mittaiseksi tarkoitetut lyhytaikaiset vuokrasopimukset jäävät IFRS 16 -standardiin liittyvän helpotuksen piiriin ja niitä ei merkitä taseeseen, vaan tuloslaskelman kuluksi. Mikäli toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus tai jatkettavissa oleva määräaikainen vuokrasopimus on irtisanomisajaltaan alle 12 kuukautta, mutta Tokmannin tavoitteena on jatkaa sopimusta ennalta

määrittelemättömän ajan sopimusta irtisanomatta, on kyseessä kuitenkin IFRS 16 -standardin mukainen vuokrasopimus. Lyhytaikaisen sopimuksen muutoshetkellä (vuokrasopimus muuttuu tai vuokra-aika muuttuu) sopimusta tarkastellaan uudelleen uutena sopimuksena.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutukset

IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikuttaa merkittävästi Tokmannin taseeseen, tuloslaskelmaan ja tunnuslukuihin. Taseessa korolliset velat ja pitkäaikaiset varat ovat huomattavasti suuremmat kuin IAS 17:ää sovellettaessa. Tuloslaskemassa aiemmin esitettyjen vuokrien sijaan kirjataan käyttöomaisuuserien poistot ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut ja täten Tokmannin käyttökate ja liikevoitto kasvavat. Tuloverot muuttuvat laskennallisen veron kirjauksen johdosta. Standardin käyttöönotto vaikuttaa myös konsernin rahavirtalaskeman esitystapaan kassavirtojen kuitenkin säilyessä ennallaan. Liiketoiminnan rahavirrassa esitetään vuokranmaksut rahoituskulun osalta ja rahoituksen rahavirrassa velan lyhennykset.

Vaikutus avaavaan taseeseen			
Milj. euroa	31.12.2018	IFRS 16 -vaikutus	1.1.2019
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	86,6	233,9	320,5
Laskennalliset verosaamiset		1,9	1,9
Muut pitkäaikaiset varat	143,2		143,2
Lyhytaikaiset varat	250,5		250,5
Varat yhteensä	480,2	235,9	716,1
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	174,5	-7,7	166,8
Pitkäaikaiset korolliset velat	169,3	200,4	369,8
Lyhytaikaiset korolliset velat	3,7	43,2	46,8
Muut velat	132,7		132,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	480,2	235,9	716,1

IFRS 16 -vaikutus 1.1.2019	Käyttöoikeusomaisuuserät	Vuokrasopimusvelat
Milj. euroa		
Kiinteistöt	233,1	242,7
Autot	0,5	0,6
IT-laitteet	0,3	0,3
Yhteensä	233,9	243,6

Vuokrasopimusvelan 1.1.2019 täsmäyttäminen vuokravastuisiin 31.12.2018	
Milj. euroa	
Operatiiviset vuokrasopimukset 31.12.2018	303,1
Rahoitusleasingsopimukset 31.12.2018	73,6
Diskonttaus käyttäen lisäluoton korkoa	-16,7
Lyhytaikaiset sopimukset	-0,1
Vähäarvoiset sopimukset	-3,4
Vuokrissa mukana olevat muut kuin vuokratkomponentit	-39,4
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	317,2
josta pitkäaikaiset	270,1
josta lyhytaikaiset	47,1

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	35,8	86,6
Käyttöoikeusomaisuushyödykkeet	279,3	
Yhteensä	315,0	86,6

KOROLLISET VELAT

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	99,9	99,6
Rahoitusleasingvelka		69,7
Vuokrasopimusvelka	259,4	
Yhteensä	359,3	169,3
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	-0,3	-0,3
Rahoitusleasingvelka		3,9
Vuokrasopimusvelka	50,2	
Yhteensä	49,9	3,7
Yhteensä	409,3	173,0

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVAT VARAT JA VELAT

Milj. euroa	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä 31.12.2019	Käypä arvo 31.12.2019	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä 31.12.2018	Käypä arvo 31.12.2018
Rahoitusvarat				
Johdannaiset (taso 2)	0,5	0,5	1,7	1,7
Rahoitusvelat				
Johdannaiset (taso 2)	0,1	0,1	0,2	0,2
Lainat rahoituslaitoksilta (taso 2)	99,6	99,6	99,4	99,4
Rahoitusleasingvelat (taso 2)			73,6	73,6
Vuokrasopimusvelat (taso 2)	309,6	309,6		
Yhteensä	409,4	409,4	173,2	173,2

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET**Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset**

Rahoituslaitoslainojen vakuudeksi ei ole annettu omaisuutta, mutta niihin liittyy kovenanttiehto. Kovenanttiehto määrittää vaadittavan nettovelka/käyttökate-suhdeluvun.

Ei purettavissa olevat vuokravastuut

Vuoden 2019 vuokravastuut koostuvat arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten sekä lyhytaikaisten vuokrasopimusten vähimmäisvuokravastuista, joihin konserni on päättänyt soveltaa IFRS 16 standardin sallimia poikkeuksia. Vuoden 2018 vuokravastuut koostuvat IAS 17 mukaan muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen sopimusten vähimmäisvuokravastuista.

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Alle vuoden kuluessa	8,7	56,6
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	23,7	176,7
Yli viiden vuoden kuluttua	6,6	69,8
Yhteensä	39,0	303,1

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kasvu	=	Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kasvu/kehitys lasketaan ottamalla huomioon niiden myymälöiden liikevaihdon kasvu, joita ei katsota uusiksi ja uudelleensijoitetuiksi myymälöiksi nettomääräisesti laskettuna. Tokmannin määritelmän mukaan uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat: (i) uudet avatut myymälät; (ii) myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi; (iii) myymälöiden laajentamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän. Jos myymälä kuuluu johonkin näistä ryhmistä, sitä pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotenaan ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Nettomääräisesti laskettuna Tokmanni vähentää uusista ja uudelleensijoitetuista myymälöistä tilikaudella suljetut myymälät.
Asiakaskäyntien kehitys %	=	Asiakasostotapahtumien lukumäärän kehitys
Myyntikate	=	Liikevaihto - Materiaalit ja palvelut
Vertailukelpoinen myyntikate	=	Myyntikate - Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset
Liiketoiminnan kulut	=	Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut + Liiketoiminnan muut kulut
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	=	Liiketoiminnan kulut – (Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset)
Käyttökate	=	Liikevoitto + Poistot
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - (Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset + Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset)
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - (Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset + Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset)
Nettorahoituskulut	=	Rahoitustuotot - Rahoituskulut
Nettovelka	=	Korolliset velat - Rahavarat
Nettovelka / vertailukelpoinen käyttökate	=	Nettovelka
		Vertailukelpoinen käyttökate
Nettokäyttöpääoman muutos	=	Lyhytaikaisten operatiivisten korottomien saatavien muutosten, vaihto-omaisuuden muutosten ja lyhytaikaisten operatiivisten korottomien velkojen muutosten summa
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - Laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	=	Voitto ennen veroja + Korko- ja muut rahoituskulut
		Sijoitettu pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti, liukuva 12 kk	=	Voitto ennen veroja + Korko- ja muut rahoituskulut edelliseltä 12 kuukaudelta
		Sijoitettu pääoma, keskimäärin 12 kuukautta

Oman pääoman tuotto prosentti	=	Kauden tulos
		Oma pääoma, raportointijakson alun ja lopun keskiarvo
Oman pääoman tuotto prosentti, liukuva 12 kk	=	Kauden tulos edelliseltä 12 kuukaudelta
		Oma pääoma, keskimäärin 12 kuukautta
Henkilöstön määrä kauden lopussa	=	Henkilöstön määrä raportointikauden lopussa
Henkilöstön määrä keskimäärin	=	Henkilöstön määrä keskimäärin raportointikauden aikana
Omavaraisuusaste	=	Taseen oma pääoma
		Taseen loppusumma - Saadut ennakot

Osakekohtaisten tietojen laskentakaavat

Tulos per osake	=	Nettotulos
		Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana
Oma pääoma per osake	=	Oma pääoma
		Osakkeiden lukumäärä raportointikauden lopussa
Tilikauden keski kurssi	=	Osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden kaupankäyntipainotetulla keskiarvolla
Osakkeiden vaihto	=	Osakkeiden kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla
Osakkeiden lukumäärä	=	Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä

IFRS 16 VUOKRASOPIMUKSET -STANDARDIN KÄYTTÖÖNOTTO TOKMANNISSA

1.1.2019 voimaan astunut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi käsittelee vuokrasopimusten määritelmää, kirjaamista, arvostamista sekä vuokrasopimuksista annettavia muita tilinpäätöstietoja. Standardin mukaan vuokralle ottaja kirjaa taseeseen käyttöoikeuteen perustuvan omaisuuserän sekä rahoitusvelan. Standardi sisältää alle 12 kk vuokrasopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vapaaehtoiset helpotukset. Standardi astui voimaan 1.1.2019.

Tokmanni soveltaa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 alkaen.

Konsernilla on myymälöihin ja laitteisiin liittyviä vuokrasopimuksia, joiden käsittely muuttuu uuden standardin myötä. Myymäläverkosto on konsernille strateginen kilpailutekijä, ja konsernilla oli 191 myymälää 31.12.2019.

Tokmanni-konsernin IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaiset oikaistut vertailutiedot vuodelta 2018

Konsernin tuloslaskelma (milj. euroa)	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu
	1-3/ 2018	1-3/ 2018	4-6/ 2018	4-6/ 2018	7-9/ 2018	7-9/ 2018	10-12/ 2018	10-12/ 2018
LIIKEVAIHTO	173,7	173,7	217,7	217,7	210,7	210,7	268,4	268,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1
Materiaalit ja palvelut	-118,9	-118,9	-140,9	-140,9	-139,1	-139,1	-176,2	-176,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-25,0	-25,0	-28,5	-28,5	-24,6	-24,6	-28,8	-28,8
Poistot	-14,0	-3,6	-14,3	-3,6	-14,3	-3,6	-14,9	-3,9
Liiketoiminnan muut kulut	-18,2	-29,5	-20,3	-31,7	-18,8	-30,3	-24,0	-36,0
Osuus yhteisyritysten voitosta (tappiosta)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LIIKEVOITTO	-1,6	-2,4	14,6	13,9	14,9	14,0	25,6	24,7
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	-2,8	-1,5	-2,6	-1,3	-2,7	-1,4	-2,6	-1,3
TULOS ENNEN VEROJA	-4,3	-3,9	12,0	12,6	12,2	12,6	23,0	23,4
Tuloverot	0,9	0,8	-2,4	-2,6	-2,4	-2,5	-4,6	-4,6
TILIKAUDEN TULOS	-3,4	-3,1	9,6	10,1	9,8	10,1	18,4	18,7
Tilikauden tuloksen jakautuminen								
Emoyhtiön omistajille	-3,4	-3,1	9,6	10,1	9,8	10,1	18,4	18,7

Konsernin laaja tuloslaskelma (milj. euroa)	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu
	1-3/ 2018	1-3/ 2018	4-6/ 2018	4-6/ 2018	7-9/ 2018	7-9/ 2018	10-12/ 2018	10-12/ 2018
Tilikauden tulos	-3,4	-3,1	9,6	10,1	9,8	10,1	18,4	18,7
Muut laajan tuloksen erät								
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi								
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden laaja tulos	-3,4	-3,1	9,6	10,1	9,8	10,1	18,4	18,7
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen								
Emoyhtiön omistajille	-3,4	-3,1	9,6	10,1	9,8	10,1	18,4	18,7
Osakekohtainen tulos								
	1-3/ 2018	1-3/ 2018	4-6/ 2018	4-6/ 2018	7-9/ 2018	7-9/ 2018	10-12/ 2018	10-12/ 2018
Emoyhtiön omistajille	-3,4	-3,1	9,6	10,1	9,8	10,1	18,4	18,7
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869
Osakekohtainen tulos (euroa/osake)	-0,06	-0,05	0,16	0,17	0,17	0,17	0,31	0,32

Konsernin tuloslaskelma (milj. euroa)	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu
	1-3/ 2018	1-3/ 2018	1-6/ 2018	1-6/ 2018	1-9/ 2018	1-9/ 2018	1-12/ 2018	1-12/ 2018
LIKEVAIHTO	173,7	173,7	391,3	391,3	602,0	602,0	870,4	870,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,9	1,8	1,8	2,8	2,8	4,0	4,0
Materiaalit ja palvelut	-118,9	-118,9	-259,8	-259,8	-398,9	-398,9	-575,1	-575,1
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-25,0	-25,0	-53,5	-53,5	-78,1	-78,1	-106,9	-106,9
Poistot	-14,0	-3,6	-28,4	-7,2	-42,7	-10,8	-57,6	-14,7
Liiketoiminnan muut kulut	-18,2	-29,5	-38,4	-61,1	-57,2	-91,5	-81,2	-127,4
Osuus yhteisyritysten voitosta (tappiosta)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LIKEVOITTO	-1,6	-2,4	13,0	11,5	27,9	25,5	53,6	50,3
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	-2,8	-1,5	-5,3	-2,8	-8,0	-4,3	-10,6	-5,6
TULOS ENNEN VEROJA	-4,3	-3,9	7,7	8,7	19,9	21,3	42,9	44,7
Tuloverot	0,9	0,8	-1,6	-1,8	-4,0	-4,3	-8,6	-8,9
TILIKAUDEN TULOS	-3,4	-3,1	6,2	7,0	15,9	17,0	34,4	35,8
Tilikauden tuloksen jakautuminen								
Emoyhtiön omistajille	-3,4	-3,1	6,2	7,0	15,9	17,0	34,4	35,8

Konsernin laaja tuloslaskelma (milj. euroa)	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu
	1-3/ 2018	1-3/ 2018	1-6/ 2018	1-6/ 2018	1-9/ 2018	1-9/ 2018	1-12/ 2018	1-12/ 2018
Tilikauden tulos	-3,4	-3,1	6,2	7,0	15,9	17,0	34,4	35,8
Muut laajan tuloksen erät								
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi								
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden laaja tulos	-3,4	-3,1	6,2	7,0	15,9	17,0	34,4	35,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen								
Emoyhtiön omistajille	-3,4	-3,1	6,2	7,0	15,9	17,0	34,4	35,8
Osakekohtainen tulos	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu
	1-3/ 2018	1-3/ 2018	1-6/ 2018	1-6/ 2018	1-9/ 2018	1-9/ 2018	1-12/ 2018	1-12/ 2018
Emoyhtiön omistajille	-3,4	-3,1	6,2	7,0	15,9	17,0	34,4	35,8
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869
Osakekohtainen tulos (euroa/osake)	-0,06	-0,05	0,10	0,12	0,27	0,29	0,58	0,61

Konsernitase (milj. euroa)	Oikaistu 31.3. 2018	Raportoitu 31.3. 2018	Oikaistu 30.6. 2018	Raportoitu 30.6. 2018	Oikaistu 30.9. 2018	Raportoitu 30.9. 2018	Oikaistu 31.12. 2018	Raportoitu 31.12. 2018
VARAT								
PITKÄAIKAISET VARAT								
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	312,4	86,1	321,9	88,0	314,4	87,8	320,5	86,6
Liikearvo	128,6	128,6	128,6	128,6	128,6	128,6	134,6	134,6
Muut aineettomat hyödykkeet	5,1	5,1	5,7	5,7	5,6	5,6	5,8	5,8
Pitkäaikaiset saamiset	0,2	0,2	0,6	0,6	0,8	0,8	2,6	2,6
Osuudet yhteisyrityksissä ja muut rahoitusvarat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Laskennalliset verosaamiset	6,8	5,1	6,9	5,1	7,0	5,1	7,1	5,2
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	453,1	225,2	463,9	228,2	456,5	228,1	470,8	234,9
LYHYTAIKAISET VARAT								
Vaihto-omaisuus	187,9	187,9	195,2	195,2	202,6	202,6	190,5	190,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18,3	18,3	20,5	20,5	18,6	18,6	20,6	20,6
Tuloverosaamiset	2,4	2,4	2,6	2,6	4,2	4,2	1,5	1,5
Rahavarat	13,8	13,8	6,6	6,6	8,1	8,1	37,9	37,9
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	222,3	222,3	224,9	224,9	233,5	233,5	250,5	250,5
VARAT YHTEENSÄ	675,5	447,5	688,8	453,0	690,0	461,6	721,3	485,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT								
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
Osakepääoma	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	109,9	109,9	109,9	109,9	109,9	109,9	109,9	109,9
Muuntoerot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kertyneet voittovarot	19,0	25,6	28,6	35,7	38,4	45,8	56,8	64,5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	128,9	135,6	138,6	145,7	148,4	155,8	166,8	174,5
PITKÄAIKAISET VELAT								
Laskennalliset verovelat	5,1	5,1	5,4	5,4	5,3	5,3	5,6	5,6
Pitkäaikaiset korolliset velat	367,7	172,1	372,1	171,2	363,8	170,3	369,8	169,3
Pitkäaikaiset korottomat velat	7,2	7,2	7,1	7,1	6,9	6,9	6,8	6,8
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	380,0	184,4	384,5	183,6	375,9	182,5	382,2	181,8

LYHYTAIKAISET VELAT								
Lyhytaikaiset korolliset velat	62,6	23,5	45,9	3,9	51,1	8,8	46,8	3,7
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	104,0	104,0	119,1	119,1	111,4	111,4	122,7	122,7
Tuloverovelat	0,0	0,0	0,7	0,7	3,2	3,2	2,8	2,8
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	166,6	127,5	165,7	123,7	165,7	123,4	172,3	129,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT								
YHTEENSÄ	675,5	447,5	688,8	453,0	690,0	461,6	721,3	485,4

Avainluvut	Oikaistu ***	Rapor- toitu	Oikaistu ***	Rapor- toitu	Oikaistu ***	Rapor- toitu	Oikaistu ***	Rapor- toitu
	1-3/2018	1-3/2018	4-6/2018	4-6/2018	7-9/2018	7-9/2018	10-12/2018	10-12/2018
Liikevaihto, milj. euroa	173,7	173,7	217,7	217,7	210,7	210,7	268,4	268,4
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	6,1	6,1	7,7	7,7	4,0	4,0	4,7	4,7
Asiakasmäärän muutos %	6,9	6,9	8,5	8,5	6,7	6,7	5,7	5,7
Myyntikate, milj. euroa	54,7	54,7	76,8	76,8	71,6	71,6	92,2	92,2
Myyntikatemarginaali, %	31,5	31,5	35,3	35,3	34,0	34,0	34,3	34,3
Vertailukelpoinen myyntikate, milj. euroa	54,6	54,6	76,1	76,1	72,1	72,1	92,3	92,3
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	31,4	31,4	34,9	34,9	34,2	34,2	34,4	34,4
Liiketoiminnan kulut, milj. euroa	-43,2	-54,5	-48,8	-60,2	-43,4	-55,0	-52,8	-64,7
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut, milj. euroa	-43,4	-54,7	-49,6	-61,0	-43,3	-54,9	-53,2	-65,2
Käyttökate, milj. euroa	12,5	1,2	28,9	17,5	29,2	17,6	40,6	28,6
Käyttökatemarginaali, %	7,2	0,7	13,3	8,0	13,9	8,4	15,1	10,7
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	12,1	0,8	27,4	16,0	29,8	18,2	40,2	28,2
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %	7,0	0,5	12,6	7,4	14,1	8,6	15,0	10,5
Liikevoitto, milj. euroa	-1,6	-2,4	14,6	13,9	14,9	14,0	25,6	24,7
Liikevoittomarginaali, %	-0,9	-1,4	6,7	6,4	7,1	6,7	9,5	9,2
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	-1,9	-2,8	13,1	12,4	15,5	14,6	25,3	24,4
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	-1,1	-1,6	6,0	5,7	7,4	6,9	9,4	9,1
Nettorahoituskulut, milj. euroa	-2,7	-1,5	-2,5	-1,3	-2,7	-1,5	-2,6	-1,3
Nettoinvestoinnit, milj. euroa *	1,4	1,4	6,2	6,2	3,4	3,4	8,8	8,8
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate ** / ****		3,2		2,7		2,7		2,1
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	-13,9	-23,9	31,3	21,2	11,2	0,9	57,3	46,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,4	-0,8	3,4	4,4	3,3	4,2	5,5	7,2
Sijoitetun pääoman tuotto, % liukuva 12 kk****		13,4		15,2		15,5		15,0
Oman pääoman tuotto, %	-2,7	-2,4	7,0	7,2	6,7	6,7	11,2	11,1
Oman pääoman tuotto, % liukuva 12 kk****		20,9		24,3		24,3		23,4
Omavaraisuus, %	19,1	30,3	20,1	32,2	21,5	33,8	23,2	36,0
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869	58 869
Osakekohtainen tulos (euroa/osake)	-0,06	-0,05	0,16	0,17	0,17	0,17	0,31	0,32
Henkilöstö kauden lopussa	3 180	3 180	3 724	3 724	3 353	3 353	3 558	3 558
Henkilöstö keskimäärin	3 159	3 159	3 512	3 512	3 487	3 487	3 500	3 500

* Nettoinvestoinnit ilman pitkäaikaisia saamisia muilta

** Rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate

*** Oikaistu sisältää IFRS 16 -mukaiset vertailukelpoiset laskennat

**** Vertailulukua ei saatavilla, IFRS 16 -oikaisua ei ole vuodelta 2017

Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut								
Milj. euroa	Oikaistu *** 1-3/2018	Raportoitu 1-3/2018	Oikaistu *** 4-6/2018	Raportoitu 4-6/2018	Oikaistu *** 7-9/2018	Raportoitu 7-9/2018	Oikaistu *** 10-12/2018	Raportoitu 10-12/2018
Myyntikate	54,7	54,7	76,8	76,8	71,6	71,6	92,2	92,2
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-0,2	-0,2	-0,7	-0,7	0,5	0,5	0,1	0,1
Vertailukelpoinen myyntikate	54,6	54,6	76,1	76,1	72,1	72,1	92,3	92,3
Liiketoiminnan kulut	-43,2	-54,5	-48,8	-60,2	-43,4	-55,0	-52,8	-64,7
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-0,2	-0,2	-0,8	-0,8	0,1	0,1	-0,5	-0,5
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	-43,4	-54,7	-49,6	-61,0	-43,3	-54,9	-53,2	-65,2
Käyttökate	12,5	1,2	28,9	17,5	29,2	17,6	40,6	28,6
Liikevoitto	-1,6	-2,4	14,6	13,9	14,9	14,0	25,6	24,7
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-0,2	-0,2	-0,7	-0,7	0,5	0,5	0,1	0,1
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-0,2	-0,2	-0,8	-0,8	0,1	0,1	-0,5	-0,5
Vertailukelpoinen käyttökate	12,1	0,8	27,4	16,0	29,8	18,2	40,2	28,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	-1,9	-2,8	13,1	12,4	15,5	14,6	25,3	24,4

*** Oikaistu sisältää IFRS 16 -mukaiset vertailukelpoiset laskennat